

PROGRAMA FONAMENTAL

DE L'UCA-UGT BALEARS

Ciutadella, 28 i 29 de setembre 2005

ÍNDEX

Introducció.....	4
Competències de l' U..CA.....	4
Estructura territorial.....	4
Les Unions Insulars.....	5
Competències de las Federacions.....	6
Les eleccions sindicals.....	7
Objectius y prioritats per a l'enfortiment de les Federacions.....	8
Impulsar la democràcia interna fomentant la participació.....	9
De la democràcia i la participació en les organitzacions de base.....	10
El creixement de l' afiliació com a suport de l'enfortiment de las federacions.....	11
Obrir el sindicat a l' especificitat d' alguns col.lectius de treballadors y treballadores.....	11
Els serveis com a vehicle per a l' afiliació.....	13
Administració i finances.....	14
Principis reguladors.....	14
Racionalització dels recursos econòmics.....	15
Austeritat, control, transparència y racionalitat de la despesa.....	15
Professionalitat de l' àrea econòmica i administrativa.....	16
Les subvencions públiques.....	16
La formació sindical.....	17
Estructura curricular y programació.....	17
Infraestructures i mitjans materials y econòmics.....	18
Econòmics.....	18
Escola sindical.....	19

El Consell de Formació.....	19
La formació professional.....	19
Cultura.....	22
La comunicació i la imatge.....	24
Representació i participació institucional.....	25
Criteris d' acció institucional en l' espai social.....	26
Assegurar y augmentar l' estat social.....	30
Política de desenvolupament industrial per a Balears.....	42
Desenvolupament sostenible en les Illes Balears.....	43
La cooperació sindical internacional per el desenvolupament.....	45

PROGRAMA FONAMENTAL DE L'UCA-UGT BALEARS

INTRODUCCIÓ

La Unió de Comunitat Autònoma de Balears s'integra en la Unió General de Treballadors d'Espanya i se subscriu totalment als principis del seu Programa Fonamental, al seu Programa d'Acció i als Estatuts de la UGT, així com a les resolucions preses pels congressos confederals i els altres òrgans rectors de la Confederació.

La Unió de Comunitat Autònoma de Balears (UCA-Balears) de la Unió General de Treballadors d'Espanya (UGT) té la voluntat de coordinar els distints organismes del seu àmbit. Per això, fixa un disseny territorial d'acord amb les necessitats de les federacions que la componen amb la finalitat de donar una millor resposta sindical als problemes dels treballadors i treballadores, i adequar a la realitat i a les possibilitats els centres de referència de la nostra organització.

COMPETÈNCIES DE LA UCA

Tal com estableix la Confederació, la UCA-Balears té com a objecte coordinar l'acció de les federacions, assegurar el compliment de les tasques sindicals comunes, prestar una atenció sindical suficient a totes les persones afiliades i aplicar les resolucions i directrius sobre les polítiques confederals de la UGT, garantint amb tot això la realització efectiva del principi de solidaritat.

L'UCA-Balears és l'expressió organitzada de la solidaritat, actua amb criteris homogenis i per a això, s'estructura en el seu àmbit organitzatiu territorial tal com defineixin els seus congressos; àmbit organitzatiu territorial que en tot cas ha d'assegurar la presència institucional de la UGT, la interlocució amb els poders públics en defensa dels interessos dels treballadors i treballadores i l'aplicació i el desenvolupament de polítiques horitzontals.

L'estructura territorial de l'UCA-Balears garantirà la cobertura de les carències de les federacions i per a això mantindrà, en els àmbits necessaris, els locals i el personal suficient per desenvolupar les dites tasques.

ESTRUCTURA TERRITORIAL

L'exigència del Congrés d'enfortir el model confederal de UGT, com a confederació de federacions estatals, està mediatitzada en la nostra comunitat autònoma, pel fet insular i per la distribució irregular en el territori de la població i de les empreses.

És necessari establir una estructura territorial insular que doni respostes a les carències organitzatives de les federacions i que també compleixi amb les exigències d'efectivitat i racionalitat que ens marquem.

L'estructura territorial de l'UCA-Balears està formada per la UI de Mallorca, la UI de Menorca i la UI de les Pitiüses. Les competències establertes per a les unions insulars no s'aplicaran a l'Unió Insular de Mallorca, que només exercirà la representació i la participació en la vida orgànica, assumint la CE de l'UCA-Balears les altres competències.

LES UNIONS INSULARS

L'estructura territorial de la UGT de Balears ha de combinar els principis democràtics de representació i participació, l'autonomia necessària en cada àmbit i les diferents sensibilitats que caracteritzen el fet mateix de la insularitat amb els criteris d'eficàcia organitzativa que propiciïn el desenvolupament de la nostra política d'acció sindical en el conjunt de les Balears.

La Unió Insular és l'expressió organitzada de la UCA en un territori insular. Les seves competències són les següents:

- Representar la UCA en el seu àmbit.
- Assegurar el compliment dels Estatuts de la UCA, del Reglament de la Unió Insular i de les directrius que rebí de la CE de la UCA.
- Garantir la participació de les persones afiliades del seu àmbit en la vida orgànica de la UCA.
- Desenvolupar en el seu àmbit la política d'acció sindical de la UGT, orientant els seus esforços al suport de l'acció sindical de les federacions, en especial la negociació col·lectiva i les eleccions sindicals, establint plans de treball amb aquelles federacions insulars que així ho sol·licitin. Així mateix, s'establiran plans de treball a les federacions regionals que no estiguin constituïdes en l'àmbit insular, les quals aportaran els mitjans necessaris per portar-los a terme.
- Coordinar els serveis que la UCA estableixi en el seu àmbit.
- Aquelles que, per delegació, li encomana la CE de la UCA.

Per garantir el funcionament de les unions insulars els pressuposts de la UCA contindran una partida específica que haurà de ser suficient per al correcte exercici de les seves tasques.

COMPETÈNCIES DE LES FEDERACIONS

Les federacions tenen com a element estratègic de la seva activitat sindical l'obtenció d'una negociació col·lectiva articulada, la qual cosa exigeix l'impuls i la consolidació de convenis estatals de sector per lluitar en contra de la perduda d'eficàcia i de la debilitat inherents a l'atomització dels àmbits de la negociació, amb l'aplicació i gestió dels acord en el si de les empreses.

En la federació es concreta per tant, i és de la seva plena competència, l'essencial de l'acció sindical: la negociació col·lectiva, la consolidació organitzativa en els centres de treball, l'afiliació, la recaptació de la quota, les eleccions a representants dels treballadors i treballadores a les empreses i els serveis sectorials que en cada moment es puguin oferir a les persones afiliades.

Les seccions sindicals es constituïran en totes les empreses, substantivament en les de més de 50 persones treballadores dotant-se d'estatuts o reglament de funcionament i registrant-se en l'organisme oficial corresponent segons la LOLS. Per a això és necessari el contacte de les seccions sindicals amb el sindicat o federació corresponent.

És necessari potenciar la creació i consolidació de les seccions sindicals, la seva vertebració i participació en el si de les federacions.

La consecució dels fins proposats necessita l'enfortiment del sindicat tant amb vista a ampliar els plantejaments reivindicatius com per augmentar la capacitat de pressió del sindicat.

En aquest sentit, l'increment de l'afiliació, el major compromís dels treballadors i treballadores i la seva millor formació i informació fan necessari:

- Aconseguir una major implantació del sindicat incrementant l'afiliació ajustada a la distribució i diversificació de la classe treballadora. Aquest treball imposa integrar els sectors de tècnics i quadres, així com els treballadors i treballadores autònoms per influir amb més força en les decisions polítiques, econòmiques i socials que defineixen el curs dels esdeveniments.
- Conjuguar els interessos dels treballadors i treballadores ocupats amb la defensa de tots aquells que no es troben en aquesta situació.
- Establir accions orientades a augmentar l'oferta de treball, la protecció social i una millor distribució de la renda.
- Potenciar la participació dels treballadors i treballadores en els afers concernents a la seva pròpia tasca dins l'empresa per al que és fonamental la participació democràtica en els òrgans de govern i gestió de l'empresa amb vista a aconseguir una major democràcia social i econòmica.

Els principis que es plantegen necessiten el desenvolupament d'una política organitzativa adequada, ajustada a l'actual realitat social sense obviar la coherència necessària amb les arrels de la nostra història sindical.

Per a això les guies fonamentals d'aquesta política organitzativa requereixen:

- Racionalitzar les estructures organitzatives de l'UCA-Balears, d'acord amb les necessitats actuals.
- Utilitzar, apropiadament, els mitjans materials i humans aplicant mesures que afavoreixin l'eficàcia del personal al servei de l'organització mitjançant polítiques organitzatives adequades i la utilització eficaç dels mitjans materials en les tasques administratives, de formació i d'informació internes.
- Consolidar les nostres estructures potenciant i enfortint les federacions, de manera que l'acció sindical es desenvolupi en les seccions sindicals sobre la premissa d'un sindicalisme de base.
- Potenciar l'acció formativa i cultural en tots els àmbits del sindicat.
- Desenvolupar una política informativa com a element bàsic per traslladar a tots els treballadors i treballadores i a la societat, en general, el contingut del missatge de la UGT, a fi de potenciar la imatge pública del sindicat.
- Proposar i exigir la posada en pràctica de les mesures legals i institucionals que, al costat dels avanços que s'aconsegueixin en la negociació col·lectiva, contribueixin a l'enfortiment del moviment sindical.
- Potenciar l'acció social, especialment en el terreny dels serveis socials dirigits als sectors més desfavorits: persones marginades, jubilades, minusvàlides, parades de llarga durada, joves sense primer ocupació i immigrants.

LES ELECCIONS SINDICALS

El Congrés de l'UCA-Balears considera que les eleccions sindicals a representants dels treballadors i treballadores en l'empresa són un component de gran importància en l'acció sindical i que, en conseqüència, la seva realització ha de ser plenament assumida per les federacions.

Les eleccions a representants dels treballadors i treballadores és un dels reptes més importants que les federacions han d'afrontar quotidianament. En conseqüència, hem de realitzar els esforços necessaris per assegurar que la UGT continuï sent la primera força sindical.

Les federacions hauran de treballar activament per estendre les eleccions a un major nombre d'empreses i treballadors i treballadores, per la qual cosa hauran d'establir plans de treball específics com a columna vertebral de la nostra acció sindical, prestant una dedicació especial als territoris i sectors que més necessiten la protecció sindical: treballadors i treballadores eventuais, dones, joves i col·lectius amb treball precari. Amb això s'enfortirà també la nostra posició en la negociació col·lectiva, s'ampliarà la representació i les nostres alternatives i reivindicacions s'articularan amb més garantia democràtica.

Per tot l'anteriorment exposat i en coherència amb això, les unions col·laboraran en el procés aportant el seu potencial i els seus recursos materials i humans en un marc de coordinació i col·laboració amb les federacions.

Les federacions, preferentment, establiran plans de treball per sector i territori. Els plans, finalment, es concretaran per l'UCA. Només hi haurà un pla per territori. Tots els organismes de l'UCA-Balears hauran de coordinar les seves actuacions i establir un pla de treball comú. Per a això es constituirà un comitè electoral que estarà dotat d'un reglament intern de funcionament. L'UCA-Balears coordinarà el pla de treball general en cada àmbit territorial segons el que s'estableixi per a cada període i sector.

OBJECTIUS I PRIORITATS PER A L'ENFORTIMENT DE LES FEDERACIONS

El Congrés de l'UCA-Balears considera que l'enfortiment de les federacions exigeix un compromís per part d'aquestes i del conjunt de l'UCA en l'adequació y posada en pràctica de les següents prioritats d'actuació:

- Que l'acció sindical de les federacions es basi en el principi de la solidaritat i dins el marc estatal de relacions laborals.
- Que l'acció sindical i la negociació col·lectiva són responsabilitats que les federacions assumeixen plenament . No es farà cessió d'aquestes.
- Les federacions asseguraran que la seva acció sindical estigui sustentada en una àmplia participació dels treballadors i treballadores a qui va dirigida. L'opinió de les persones afiliades i la seva participació mitjançant les estructures sindicals, aprofundint en la democràcia interna, ha de ser l'element distintiu de la nostra acció sindical.
- Que les federacions han de vertebrar correctament la seva realitat sectorial a fi de donar-li respostes específiques. Amb aquest objectiu, s'ha de fomentar l'articulació de la negociació col·lectiva potenciant la participació en els distints àmbits de negociació.
- Que els treballadors i treballadores s'afiliïn directament a la federació a través de la seva secció sindical, sindicat comarcal o federació territorial; per la qual cosa correspon a la federació el cobrament, la gestió de la quota i la gestió i depuració del fitxer de persones afiliades.

- Que la força del sindicat són les persones que estan afiliades a aquest, que estaran agrupades per activitats econòmiques similars o marcs de negociació col·lectiva comuns. Així mateix, les federacions han de garantir respostes en termes sindicals i organitzatius als treballadors i treballadores de les petites i mitjanes empreses.
- Que les federacions han de desenvolupar una acció sindical que doni resposta al conjunt de persones assalariades. Es tindrà un especial interès a assegurar que les reivindicacions de la dona, la joventut, els tècnics i quadres o els col·lectius afectats per una problemàtica social específica trobin una resposta en el nostre sindicat. Per això, se garantirà la seva presència en la negociació col·lectiva.
- Que les hores sindicals són patrimoni comú de l'organització, per la qual cosa les federacions arbitraran els mitjans necessaris per a la seva racional utilització i acumulació per mitjà d'acords amb les administracions públiques, la negociació col·lectiva o els acords d'empresa.
- Les federacions de l'UCA es regionalitzaran efectivament en l'àmbit interinsular com a garantia de participació i enfortiment, comptant per a això amb el suport de l'UCA.
- Les federacions podran mancomunar els serveis que siguin comuns o afins. Això ha de significar el seu manteniment en comú i l'aportació econòmica proporcional per al millor aprofitament dels recursos que garanteixin la cobertura de les despeses que suposa l'acció sindical diària.

IMPULSAR LA DEMOCRÀCIA INTERNA FOMENTANT LA PARTICIPACIÓ

L'aprofundiment en la democràcia ha de conduir-nos cada dia més a la recerca de l'acord i del consens com a pràctica sindical ordinària que garanteixi al respecte a les diverses sensibilitats que es donen en l'UCA i allunyi de nosaltres la cultura de la confrontació que ens fa ineficaços. En recalcar en la democràcia i la participació pretenem realçar la importància de les persones afiliades i responsables sindicals i reafirmar el valor de primer ordre que tenen les seves aportacions al quefer de la UGT.

El sindicat, com a organització de masses, ha d'evolucionar amb la pròpia societat, de la qual és un fidel reflex, i ha de ser capaç d'aglutinar en el seu si la diversitat ideològica i cultural i el pluralisme social, i canalitzar les reivindicacions laborals i socials des de l'òptica ideològica del socialisme democràtic.

El sindicat ha d'assegurar la participació de col·lectius específics que contribueixin, amb les seves pròpies experiències, que el missatge i les prioritats de l'acció sindical responguin al que la societat demana realment. A més a més, les noves realitats ens exigeixen una relació més estreta amb col·lectius i associacions (persones immigrants, marginades, disminuïdes, etc.)

que necessiten l'impuls reivindicatiu i solidari del moviment sindical per a la seva integració laboral, social i cultural.

La població, els treballadors i treballadores, no accepta el paper de subjecte passiu en un àmbit organitzatiu, social o sindical determinat. Les persones afiliades volen saber, conèixer i participar en la presa de decisions que els afecten. La democràcia interna ha de suposar la participació en la presa de decisions i la necessària disciplina exigible en el seu compliment.

Igualment, participació i creixement de l'afiliació són dues qüestions que van indissolublement unides. El sindicat ha de dotar-se d'estructures i de canals organitzatius més àgils i accessibles que possibilitin una participació real i eficaç de totes les persones afiliades a través de les seves organitzacions de base.

Per acabar, volem constatar la importància que té la quota com a element bàsic diferenciador que distingeix la persona afiliada de la treballadora que no ho és, fent-la valedora dels seus drets i habilitant-la per a la participació plena en el debat i en la presa de decisions.

DE LA DEMOCRÀCIA I LA PARTICIPACIÓ EN LES ORGANITZACIONS DE BASE

El centre de treball és la base de l'activitat sindical i del desenvolupament organitzatiu, per això ha de ser un objectiu central de les federacions la constitució de seccions sindicals que agrupin les persones afiliades de cada empresa.

La participació de les persones afiliades en la vida del sindicat es materialitza en el si de les seccions sindicals, que comptaran amb els mecanismes adequats per assegurar a tots i a cadascun dels seus membres la participació en l'elecció dels òrgans de direcció, el debat i l'aprovació de la seva gestió, la determinació de les persones candidates als òrgans unitaris de representació dels treballadors i treballadores i el coneixement i discussió de totes aquelles qüestions que afecten l'activitat sindical i, en general, tot quant determinin els estatuts o reglaments de la secció sindical.

Les federacions han de definir nítidament el paper de les seves estructures i competències en l'empresa, en el sector i en el territori a fi de garantir que les organitzacions i els òrgans de direcció estiguin el més a prop possible dels representats per facilitar la participació directa, la crítica i el control de la gestió.

Igualment, resulta necessari salvaguardar la democràcia interna. Per això, hem de reiterar que la cultura de la màxima participació i del respecte a la discrepància ha de tenir com a conseqüència el compliment estricte de les resolucions que s'adoptin. En definitiva, les decisions en la UGT es determinaran en els àmbits corresponents, sempre atenent els principis del suport mutu i la solidaritat.

EL CREIXEMENT DE L'AFILIACIÓ COM A SUPORT DE L'ENFORTIMENT DE LES FEDERACIONS

L'afiliació al sindicat ha estat un dels elements de reflexió que més hem analitzat al llarg d'aquests últims anys, sent un dels fets fonamentals a l'hora de parlar de criteris objectius, de quina és la nostra força real i de la nostra presència als centres de treball. Una afiliació que ha d'estar sustentada per una estructura vertebrada, descentralitzada i amb un nivell de serveis a les nostres persones afiliades que les discriminin positivament amb la resta dels treballadors i treballadores per fer-ne possible la permanència amb independència de la situació laboral en què es trobin.

Per tot això, el congrés de l'UCA considera que ha de ser una tasca fonamental de l'organització estendre i desenvolupar la cultura del proselitisme i la captació de quadres i persones afiliades com un fet quotidià i permanent i no com quelcom excepcional o fruit de l'espontaneïtat. Un camí que cal recórrer traçant plans concrets d'aprofitament de la nostra acció sindical.

En definitiva, l'objectiu d'aconseguir una major taxa d'afiliació ens obliga a adoptar una política organitzativa que disposi dels instruments bàsics imprescindibles per fer-la efectiva. En això cobra especial importància l'atenció als delegats i delegades, als comitès d'empresa i a les juntes de personal i la prestació de serveis a les persones afiliades.

L'UCA haurà de gestionar la recuperació dels afiliats donats de baixa, comunicant-los de forma fefaent que han de posar-se al dia de les quotes vençudes i no abonades.

Per tot això, el congrés de l'UCA determina:

- L'afiliació és una tasca permanent de tota l'organització. Des de la perspectiva d'incidir en col·lectius de sectors determinats es considerarà realitzar campanyes específiques marcant objectius i s'efectuarà un seguiment i balanç final.

OBRIR EL SINDICAT A L'ESPECIFICITAT D'ALGUNS COL·LECTIUS DE TREBALLADORS I TREBALLADORES

Les circumstàncies de determinats col·lectius de persones treballadores configuren un model de societat laboral caracteritzat per la diversitat de condicions de treball. Una realitat que obliga inequívocament les federacions a acomodar les seves estructures organitzatives a les demandes reals d'aquests col·lectius que podrien representar la joventut i les dones, així com, en un sentit més genèric, a tots els grups socials que per diversos motius (econòmics, culturals o socials) pateixen d'una efectiva integració laboral i provoquen riscos evidents de pèrdua de la consciència de classe.

Una consideració específica és necessària per assenyalar la incidència creixent del col·lectiu de tècnics i quadres en el moviment sindical. A la vista de l'evolució del món del treball, amb la introducció per part de les empreses de

més i millors tecnologies a l'hora d'afrontar el perfeccionament dels mètodes de producció i que mereix continuar insistint en la importància de les agrupacions de tècnics i quadres dins les federacions i en la seva coordinació per la Unió de Tècnics i Quadres.

La UGT no pot esperar que la joventut s'incorpori al mercat de treball o a les llistes de sol·licitants de primera ocupació per realitzar accions per a la seva captació, sinó que hem d'estar amb ells en el mateix centre d'ensenyament en els moments previs a la seva entrada al món laboral. És pel que hem de treballar permanentment en cada centre, per donar una orientació sindical i laboral de futur, realitzant cursos de formació que complementin el seu ensenyament. En això, destaca el paper fonamental de les federacions respecte als joves que estiguin cursant estudis de formació professional en les distintes especialitats, amb el propòsit que coneguin els nostres quadres sindicals abans d'arribar a les empreses.

En relació a la dona, el constant augment de la seva participació laboral en el mercat de treball no s'ha vist encara suficientment reflectit en el creixement de l'afiliació. No obstant això, i encara reconeixent el notable increment de les delegades elegides en les últimes eleccions sindicals en les candidatures d'UGT, és fonamental dur a terme accions integradores que incentivin l'accés de les afiliades a càrrecs de responsabilitat en els organismes del sindicat.

Els treballadors i treballadores en precari o aturats configuren un bloc de col·lectius específics amb una necessitat més que evident de cobertura sindical.

El procés de transformació de l'economia espanyola continua produint desigualtats socials i l'aparició de nous col·lectius marginals.

L'atur, la precarització dels contractes i l'economia submergida estan tenint greus conseqüències per a la classe treballadora de la nostra comunitat autònoma. Hem de defensar la contractació indefinida com l'habitual, reforçar la modalitat de fix discontinu i establir el principi de causalitat a la resta de contractacions.

Propiciar la participació activa en la negociació col·lectiva, incloent-hi els aspectes diferencials que, sense renúncia expressa als nostres plantejaments globals, siguin convenients per a la seva integració sindical efectiva.

Promocionar la seva participació en els òrgans de decisió de les seccions sindicals.

Promoure la seva inclusió en les llistes electorals per a una millor representació del conjunt dels treballadors i treballadores existents en el centre de treball.

ELS SERVEIS COM A VEHICLE PER A L'AFILIACIÓ

Els serveis a les persones afiliades són una altra peça fonamental a l'hora d'establir la diferència entre els treballadors i treballadores sindicats i no sindicats. Així doncs, és ja una primera condició establir clarament que els serveis que presta el sindicat han de ser exclusivament per a les persones afiliades.

Partint d'aquesta premissa, cal diferenciar al seu torn els serveis propis del sindicat com a tal d'altres ofertes i possibilitats que el sindicat pot oferir a les persones afiliades.

Correspon a les federacions facilitar a la persona afiliada una informació periòdica sobre el seu sector, convenis, serveis del sindicat, etc. Aquesta informació ha de considerar-se com a servei bàsic per a totes les persones afiliades.

Els serveis jurídics són un dels aspectes més importants que el sindicat ha de garantir a les persones afiliades. Aquests han de ser eficients i eficaços, perquè en la pràctica són un complement de l'acció sindical que desenvolupen les federacions. Els serveis que deriven de la negociació col·lectiva són absolutament necessaris per a les activitats fonamentals del sindicat.

Els serveis jurídics han de tenir un plantejament d'acció positiva per a les persones afiliades, de tal manera que els serveis que presti l'assessoria de l'UCA-Balears ho siguin en termes beneficiosos per a la totalitat, racionalitzant el seu cost per evitar, en la mesura que sigui possible, una discriminació pel tipus d'expedient.

La tendència serà la d'ampliar la cobertura dels serveis jurídics més enllà dels temes laborals i administratius.

S'establiran serveis per a les persones afiliades en tots els camps possibles: oci i temps lliure, assegurances, salut, consum, etc.

Per accedir a qualsevol servei de la Unió, la persona afiliada haurà de presentar, quan així li sigui requerit, el comprovant d'estar al corrent de pagament, el rebut bancari i el document de nòmina.

L'UCA intentarà unificar, mitjançant acords, els serveis externs als afiliats de les federacions que comptin amb ells, amb la finalitat que es gaudeixi d'ells sota un únic logotip: el de l'UCA-Balears. A aquest efecte, un vegada unificats els serveis externs que es consensuïn, l'UCA els publicarà en un fullet informatiu.

ADMINISTRACIÓ I FINANCES

Si bé durant molts d'anys el motor bàsic de l'acció sindical de la Unió General de Treballadors ha estat l'esforç voluntariós de les persones afiliades, sent la captació de recursos un element important però subsidiari, el ben cert és que en l'actualitat aquests factors han vist modificada la seva situació, esdevenint-se l'organització econòmica i la política financera en un dels suports bàsics i amb garantia de continuïtat de tota la confederació.

El canvi de valors en la societat moderna i la complexitat cada vegada major de qualsevol activitat econòmica i social obliga també la UGT a comptar amb els recursos humans i tècnics necessaris per donar resposta adequada a l'exigència de les seves persones afiliades i a les funcions institucionals que li corresponen. És inevitable atendre al fet que aquests recursos són enormement costosos i difícil accedir a ells.

La professionalitat dels quadres sindicals i del personal tècnic i administratiu, el manteniment adequat del patrimoni i el seu creixement, la rapidesa i eficàcia en els serveis de comunicació interna, l'aplicació informàtica de tota l'activitat del sindicat i la necessària propagació de les posicions, programes i ofertes sindicals són elements imprescindibles perquè la nostra organització pugui mantenir la seva situació d'influència, de representativitat sindical i, en última instància, s'ofereixi el servei necessari a la persona afiliada i als treballadors i treballadores en general. I aquests elements seran només possibles comptant amb els recursos econòmics suficients i la seva adequada administració.

PRINCIPIS REGULADORS

L'autofinançament

Les necessitats en una organització sindical com la UGT són considerables. Això suposa una tendència a la despesa excessiva, justificat sempre per la inevitable importància que la presència sindical requereix.

D'altra banda, la importància social i política de l'activitat de les comissions executives sembla que han d'estar condicionades per una simple regulació administrativa. Aquesta jerarquització dels valors ha permès que en la nostra organització la gestió econòmica s'hagi considerat sempre una funció burocràtica al servei de l'acció política.

En l'àmbit d'una sindicalització definitiva de la nostra activitat hem d'arribar a la conclusió que l'acció sindical està limitada als recursos que posseeixi o que pugui accedir una organització i que, en cap cas, les decisions polítiques per si mateixes poden condicionar la gestió econòmica i administrativa més enllà del raonable.

L'UCA-Balears, en tots els àmbits, ha de regular-se pel principi de l'autofinançament i de l'equilibri pressupostari i ha de limitar la seva activitat a aquella que li permetin els seus ingressos estables i raonablement esperats. Hauran de tenir-se en compte els següents principis de funcionament:

- L'UCA-Balears haurà d'elaborar pressupostos anuals de funcionament, que no podran ser deficitaris en cap cas i que resumeixin, en termes econòmics, els objectius sindicals a complir en cadascun dels exercicis pressupostats. En aquests pressupostos els ingressos per quotes haurien de cobrir almenys les despeses corrents i es tendirà que cobreixin totes les despeses pressupostades anualment.
- L'administració de la quota territorial i de tots els recursos de l'estructura territorial d'UGT-Balears és competència de la CE de l'UCA.
- Els pressupostos de l'UCA-Balears inclouran la dotació de partides pressupostàries específiques per a les unions insulars que garanteixin el funcionament correcte.
- L'UCA-Balears exercirà el control pressupostari periòdicament i formularà, abans del 31 de març de cada any, el balanç i el compte de resultats presentats segons el pla general de comptabilitat aprovat per la confederació. Des d'aquesta data i amb anterioritat al 30 de juny, els comptes seran presentats davant la Comissió Confederal de Control i Anàlisi Econòmica, que procedirà a auditar-los professionalment.

RACIONALITZACIÓ DELS RECURSOS ECONÒMICS

Per a un adequat funcionament de l'UCA-Balears és necessari racionalitzar l'aprofitament dels recursos econòmics i, per això, és fonamental que les federacions mancomunin serveis.

AUSTERITAT, CONTROL, TRANSPARÈNCIA I RACIONALITAT DE LA DESPESA

L'austeritat i el control de la despesa han de ser el fil conductor del comportament administratiu de l'UCA-Balears si el sindicat desitja realment mantenir el seu lideratge entre els treballadors i treballadores. La vigilància d'una actuació austera només és possible mitjançant la transparència i una regulació jeràrquica suficient en les decisions econòmiques. Per a això, és imprescindible un conjunt de normes conductores del funcionament administratiu que, entre d'altres, són les següents:

- Les decisions relatives als salaris de les persones amb ocupació o personal alliberat, així com les dietes i complements que aquests puguin percebre, hauran de ser adoptades col·legiadament per la Comissió Executiva, d'acord amb el conveni marc de la UGT.
- Tots els comptes corrents, dipòsits bancaris i patrimoni financer i immobiliari hauran de constar a nom dels organismes de l'UCA-Balears i en cap cas a títol personal o de terceres persones físiques o jurídiques. Les signatures de reconeixement bancari aniran sempre a nom de, almenys, tres membres de la Comissió Executiva, dels quals, un haurà de ser el secretari general i un altre

el secretari d'administració, actuant mancomunadament. Tots els comptes corrents inclouran en la seva denominació el nom de l'organisme titular acompanyat per les sigles UGT.

PROFESSIONALITAT DE L'ÀREA ECONÒMICA I ADMINISTRATIVA

Si cada vegada té una major transcendència comptar amb els recursos humans adequats per realitzar totes les activitats sindicals, aquesta necessitat és més peremptòria encara en l'àmbit del finançament i l'administració. En aquestes competències és necessari progressar cap a una total professionalització dels serveis. El personal adscrit a aquesta activitat ha de comptar amb els coneixements professionals necessaris i s'ha d'evitar que depenguin dels canvis organitzatius que es puguin produir en els organismes en què realitzen les seves funcions.

LES SUBVENCIONS PÚBLIQUES

El sindicat, d'acord amb la seva àmplia representació social, ha de reivindicar el seu dret a la percepció de subvencions per cobrir totalment o parcialment la realització de programes d'acció social, cultural o d'investigació i estudi. Així mateix, la nostra organització ha de participar en les comissions de repartiment de subvencions en les institucions en què estiguin constituïdes.

Excepte el cas de subvencions dirigides al manteniment de les organitzacions sindicals encaminades a complir el mandat constitucional o de l'estatut en aquesta matèria, la resta de suports públics han d'anar dirigits al finançament de les activitats per als quals específicament van ser sol·licitats.

La justificació de les subvencions ha de resultar estricta i transparent a fi de donar exemple, d'aquesta manera en la bona gestió dels pressupostos públics per part del sindicat. En tot moment la Comissió de Control i Anàlisi Econòmica podrà auditar la gestió de programes subvencionats, tant dels organismes com de les seves fundacions.

Cap membre de la Comissió Executiva o personal alliberat de l'UCA-Balears podrà rebre, a títol individual, quantitats provinents de dietes o complements per participació institucional o representació en qualsevol consell d'administració, excepte aquells que es derivin de les obligacions fiscals. Així mateix, els organismes mantindran un control estricte sobre tots els ingressos que per compensació pogués rebre qualsevol persona afiliada per funcions de caràcter sindical o institucional. Els cobraments que es puguin realitzar per aquests conceptes seran sempre de la UGT, a qui s'està representant.

LA FORMACIÓ SINDICAL

Els canvis econòmics, tecnològics, socials i culturals que contínuament s'estan produint, així com la posada en qüestió dels drets i conquestes dels treballadors i treballadores, en definitiva, la crisi de l'estat social de la solidaritat social, reclamen del sindicalisme una acció eficaç en la lluita per una societat més justa i equilibrada.

Per tant, una política de formació englobada en els objectius estratègics del nostre sindicat i coherent amb les polítiques organitzatives i de recursos humans, ens prepararà per al canvi i el perfeccionament continu, i es configura com una eina imprescindible per a l'acció sindical.

La formació sindical ha de preparar les persones afiliades, delegats/des i quadres per actuar tant en la millora de la nostra gestió, funcionament i democràcia interna com per intervenir en la nostra tasca de denúncia, negociació i participació. Això implica una inversió d'esforç personal i econòmic de tota l'organització, imprescindible per operar com un sindicat dinàmic i capaç de donar respostes adequades tant en la immediatesa com a mig i llarg termini.

La formació sindical s'haurà de concebre com un mitjà per satisfer, simultàniament, quatre grans objectius:

- Generar els valors culturals del moviment sindical, com la solidaritat, l'internacionalisme com a antítesi dels efectes perversos de la globalització i la responsabilitat social.
- Desenvolupar en les persones afiliades una motivació sindical per estimular una militància activa en el sindicat.
- Contribuir a la formació integral dels treballadors i treballadores perquè siguin capaços d'exercir un paper transformador de la societat desenvolupant una consciència crítica.
- Capacitar les persones afiliades, delegats/des i quadres en coneixements tècnics i sindicals per emprendre eficaçment l'acció sindical quotidiana.

ESTRUCTURA CURRICULAR I PROGRAMACIÓ

L'UCA es dotarà d'una estructura curricular que consistirà en l'articulació entre necessitats detectades, nivells de formació, metodologia, continguts, gradualitat i complexitat, destinataris i temps possible de dedicació a la formació (fonamentalment, crèdit horari sindical).

El disseny curricular es concretarà en el Consell Balear de Formació i serà comú per a tots els organismes.

Necessàriament, les estructures professionals assumeixen la formació dels delegats i delegades del seu àmbit funcional i territorial. No obstant això, l'estructura territorial es responsabilitza de:

FORMACIÓ DE PERSONES AFILIADES

Una formació inicial de caràcter comú dirigida a dotar la persona afiliada del coneixement de l'organització suficient per permetre-li la seva participació i sensibilització a fi de fomentar la seva militància activa en el si de l'empresa i del sindicat.

Els instruments més adequats seran les xerrades informatives d'acollida, els cercles d'estudi, les sessions d'informació/formació amb responsables del sindicat, etc.

FORMACIÓ DE QUADRES

La formació d'aquests col·lectius haurà de tenir un nivell de profunditat molt major i un caràcter més interdisciplinari, de tal manera que permeti als/les responsables sindicals no sols l'exercici de les seves funcions sinó també representar la UGT a l'exterior de l'organització.

La formació dels quadres de la UGT serà una prioritat en les programacions del Consell Balear de Formació.

FORMACIÓ DE FORMADORS I FORMADORES

L'UCA farà un especial esforç en la formació de formadors i formadores encarregats de formar els col·lectius abans esmentats.

Es dotarà als formadors i formadores de l'adequada formació tècnico-pedagògica i sindical que els capaciti per programar, elaborar i impartir activitats formatives, seguint la metodologia de la UGT.

INFRAESTRUCTURES I MITJANS MATERIALS I ECONÒMICS

L'UCA-Balears promourà l'ampliació de les infraestructures formatives: aules, locals, etc. i dels recursos pedagògics: audiovisuals, equips informàtics, etc.

La utilització d'aquests recursos es farà seguint criteris de solidaritat.

ECONÒMICS

L'UCA-Balears es dotarà dels recursos econòmics necessaris per al compliment dels objectius formatius, dedicant un percentatge del seu pressupost a la formació sindical.

ESCOLA SINDICAL

Es considera tasca prioritària la constitució i manteniment de l'escola sindical. Serà una tasca fonamental de l'escola, al costat de la formació sindical, la promoció sociocultural de les persones afiliades mitjançant accions encaminades a potenciar la formació integral dels aspectes socials de la realitat i afavorir el desenvolupament de la consciència crítica.

L'escola estarà a la disposició del Consell Balear de Formació als efectes de programar activitats que cobreixin les necessitats del seu àmbit.

EL CONSELL DE FORMACIÓ

Per a la necessària homogeneïtzació, coordinació i utilització solidària dels recursos i programes formatius, l'acció formativa de l'UCA es coordinarà pel Consell Balear de Formació.

Formaran part del Consell Balear de Formació la CE de l'UCA i un membre de cadascuna de les federacions i de les unions insulars.

El Consell podrà ser assistit pels assessors i les assessores i tècnics i tècniques que considerin necessaris.

LA FORMACIÓ PROFESSIONAL

La formació professional és un instrument per a la promoció personal i professional dels treballadors i treballadores així com per al desplegament efectiu de la igualtat d'oportunitats. Així mateix, està lligada a les condicions de treball, en el sentit que una millor qualificació permet l'accés a llocs de major qualitat, el desenvolupament del potencial humà i és un factor primordial per a la qualitat dels productes i dels serveis.

En aquest sentit, la formació incideix en l'accés a un lloc de treball, en el seu manteniment i en la millora de les condicions laborals del treballador o treballadora, tant com en la millora de la situació competitiva de les empreses.

La UGT és conscient de la importància que mereix la formació en tots els subsistemes que s'hi integren: la formació inicial reglada, amb el dret ciutadà a una qualificació professional de base i específica que li permeti el desenvolupament d'una professió; la formació professional ocupacional, per a la requalificació, el reciclatge i l'adaptació dels treballadors i treballadores aturats per millorar la seva posició per accedir a un nou lloc de treball, i la formació contínua, com a dret de qualsevol treballador o treballadora a actualitzar els seus coneixements i la seva capacitació per adaptar-se a les noves circumstàncies productives, tant per mantenir el seu lloc de treball com per accedir a la promoció i al desenvolupament professionals.

La coherència de l'oferta de formació amb la demanda de qualificacions professionals depèn cada vegada més de la recomposició constant de les competències professionals en els processos de treball, a causa de la reorganització contínua en el si de l'empresa; això obliga dur a terme una tasca d'observació permanent i d'adequació de la formació, en el marc d'un conjunt integrat de serveis per a l'ocupació.

Per això, és necessari articular definitivament les qualificacions que ofereixen els tres subsistemes en el Sistema Nacional de Qualificacions i així fer possible la seva interrelació funcional amb els sistemes de classificació professional que derivin de la negociació col·lectiva. Aquest marc serà la referència bàsica per a l'orientació professional i la qualificació dels sol·licitants de treball, així com per a l'homologació de la qualificació professional derivada de l'experiència laboral. Sens dubte, la creació i el desenvolupament de l'Institut de les Qualificacions serà decisiu per aconseguir aquests objectius tan importants.

El dret a la formació per a totes les persones ha de reflectir-se en la transparència i suficiència de l'oferta formativa, que garanteixi la igualtat d'oportunitats a l'accés mitjançant un sistema públic d'informació i orientació professional.

El greu problema de la inserció laboral de la joventut requereix afrontar amb decisió i compromís els mecanismes de transició des de l'escola a l'empresa i des d'aquesta a la formació.

De la mateixa manera, és un objectiu prioritari avançar cap a una oferta integrada dels tres subsistemes, de manera que sigui possible la utilització oberta dels centres formatius i un tractament integrat a l'alumnat. L'extensió dels programes de garantia social, d'acord amb el volum dels col·lectius afectats i l'extensió de l'oferta dels tres subsistemes a treballadors i treballadores actius, en horaris adequats i a distància, podrà facilitar l'accés a un nivell de qualificació professional adequat a la nostra població activa.

Una formació inicial de qualitat i adequada a les necessitats formatives integrals del ciutadà o ciutadana i productives de l'economia és un element bàsic per accedir a l'ocupació en millors condicions. Ha de contribuir al desenvolupament integral del futur treballador o treballadora, ha de dotar-lo dels coneixements tècnics necessaris per desenvolupar la seva especialitat i també incloure els continguts sociolaborals propis, així com les noves formes d'organització del treball.

Ha de basar-se en un model obert que permeti la lliure elecció de l'alumnat, d'acord amb determinats mòduls o cicles complets i s'han d'establir mecanismes d'interconnexió entre la formació ocupacional, la formació contínua, l'experiència laboral i la formació professional reglada.

La formació professional ocupacional, com a element encaminat a la reincorporació laboral dels treballadors i treballadores en atur, requereix l'actualització permanent dels continguts i l'adequació a les necessitats d'ocupació i això fa necessària la participació dels sindicats en el procés.

- ◆ Les ofertes de formació hauran d'estar perfectament coordinades, per facilitar les possibilitats d'accés dels treballadors i treballadores, i han de regir-se amb els criteris d'orientació professional, transparència de l'oferta i adequació a les possibilitats de reincorporació.
- ◆ Hi ha col·lectius molt amplis de treballadors i treballadores amb una qualificació adquirida mitjançant la seva experiència laboral i vinculada al lloc de treball; el fet de no tenir cap acreditació oficial fa necessari impulsar la qualificació i les certificacions de professionalitat, millorar el ritme d'implantació del repertori de certificats de professionalitat i conjugar els seus referents amb els dels títols professionals per poder-los convalidar i per acreditar la competència professional derivada de l'experiència laboral, tal com projecten els acords de bases sobre la política de formació professional. Així mateix, s'han d'articular les mesures necessàries per obtenir els certificats de professionalitat dels contractes formatius corresponents.
- ◆ S'ha de garantir una atenció prioritària als treballadors i treballadores amb dificultats especials d'inserció o reinserció (persones aturades de llarga durada, dones amb dificultats, persones immigrades, discapacitades, etc.) i s'han d'atendre les necessitats productives per millorar la seva accessibilitat.
- ◆ La formació professional ocupacional ha d'atendre les possibilitats i necessitats d'ocupació i no ha d'utilitzar-se en funció de l'oferta de llocs de formació.

L'oferta formativa, encara que ha d'incloure, d'una forma prioritària, la demanda per a l'ocupació, també ha d'ajustar-se, sobretot, a les necessitats formatives dirigides als treballadors i treballadores que per motius econòmics i d'una altra índole no tinguin la formació bàsica o tinguin nivells formatius bàsics.

A més a més, és necessari comptar amb una oferta formativa adaptada a les necessitats de requalificació dels treballadors i treballadores que per diversos motius la necessiten (reincorporació al món laboral; ocupació saturada, obsoleta...).

- ◆ S'han d'aprofitar les modalitats d'escoles taller i cases d'ofici i programes de garantia social destinats a formació-ocupació, com a bons models d'inserció laboral de la joventut.
- ◆ S'hauria de realitzar un estudi sistemàtic sobre la reinserció laboral facilitada per la formació professional ocupacional, atenent-se a criteris d'adequació

entre la formació rebuda i el treball aconseguit, per facilitar l'adaptació permanent de l'oferta formativa amb les possibilitats reals de treball.

La formació professional contínua és un dret dels treballadors i treballadores, a més de ser una necessitat del sistema productiu.

La característica principal del subsistema de formació contínua és que neix en el si de la negociació col·lectiva, com a dret de les persones treballadores empleades a l'adaptació per mantenir o millorar el seu lloc de treball, així com per ampliar la seva formació mitjançant permisos individuals retribuïts.

Per a la UGT, aquests principis queden garantits d'un acord de l'àmbit estatal que ha de servir per dinamitzar la negociació col·lectiva quant a formació, a través de convenis col·lectius estatals o acords específics d'àmbit estatal, per possibilitar l'homogeneïtzació en les qualificacions professionals i aprofundir en la unitat del mercat de treball i la solidaritat intersectorial i sectorial per articular-la en els àmbits territorials i d'empresa.

S'ha de permetre la descentralització en l'execució dels acords, acostar la formació a la persona treballadora i afavorir el desenvolupament negociat de plans agrupats per garantir que arribin a l'àmbit de les petites i mitjanes empreses.

CULTURA

Per a la UGT la cultura és un component important del model de societat que defensam, on els valors de solidaritat, tolerància, igualtat i llibertat de pensament són patrimoni adquirit en la llarga lluita del moviment obrer. La reivindicació d'una cultura crítica, creativa i participativa com a alternativa a l'alienació personal i col·lectiva davant els esdeveniments socials és una experiència arrelada en la UGT a través de les cases del poble.

Una de les característiques de l'estat social en el nostre país ha estat l'increment de l'oferta cultural pública. Aquesta revaloració social o democratització de la cultura que garanteixi l'accés dels ciutadans i ciutadanes en condicions d'igualtat als béns culturals és avui demanada per sectors socials cada vegada més amplis.

L'increment de la qualitat de vida al costat de la reducció de la jornada laboral hauria d'impulsar el desenvolupament cultural dels ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat. Aquest desenvolupament ha de contribuir a la creació d'ocupació en el mercat cultural mitjançant el suport que les institucions públiques haurien de donar a les indústries culturals que contribueixin a la creació, a la investigació i al progrés científic i tècnic.

A fi de millorar i desenvolupar aquesta àrea de treball tan important es determina:

POLÍTICA CULTURAL

L'UCA-Balears mantindrà una relació de col·laboració, si escau, amb moviments culturals de les Illes Balears amb l'objecte de:

- Defensar la llibertat d'expressió i el foment de noves iniciatives i processos culturals.
- Donar suport a noves infraestructures i serveis culturals que facin possible la creativitat i el gaudi estètic dels ciutadans i ciutadanes.
- Afavorir la integració de les diverses cultures presents a les illes com a factor essencial de convivència solidària.

SINDICAT I CULTURA

L'UCA-Balears potenciarà les possibilitats de promoció d'iniciatives culturals pròpies a través de convenis de col·laboració amb les administracions, les universitats o altres fundacions privades en diferents camps:

- la investigació,
- la recuperació i divulgació de la nostra memòria històrica,
- la realització de certàmens culturals.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

La coexistència lingüística en les Illes Balears és una realitat, per la qual cosa el coneixement i l'ús del català, llengua pròpia d'aquesta comunitat, en el seu àmbit territorial és un dret col·lectiu i individual de tots els treballadors i treballadores, tant per tenir una major formació professional com per participar més activament en la societat.

A més d'exigir a les administracions educatives que dotin els centres d'ensenyament dels recursos humans i econòmics necessaris, amb l'objectiu de garantir una aplicació racional d'aquesta formació i esmenar els dèficits de coneixements existents d'acord amb els referents culturals de cada lloc i amb la finalitat fonamental d'assegurar el coneixement del català i del castellà, el sindicat ha de promoure la defensa d'aquests drets dels treballadors i treballadores en tots els àmbits d'acció sindical.

Les circumstàncies històriques han convertit la llengua en el gran referent de la identitat del nostre poble. La voluntat de participació en la societat balear comporta l'oportunitat lingüística en l'àmbit socioeconòmic. Però també comporta la necessitat d'ampliar els àmbits socials d'incidència del sindicat, tant pel que fa als diferents col·lectius com al territori, així com en les nostres relacions institucionals.

A partir d'aquesta realitat hem de ser capaços d'incorporar la normalització lingüística en l'àmbit socioeconòmic.

L'impuls organitzatiu al procés d'extensió de l'ús social de la llengua i la inserció adequada d'aquesta tasca en el conjunt de les actuacions sindicals s'han de situar en l'esforç per avançar cap a un model sociocultural de cohesió i participació social.

Per la qual cosa, hem que:

- Defensar la unitat de la llengua catalana com a patrimoni comú dels territoris on és la llengua pròpia.
- Impulsar l'ús del català en el món del treball amb la finalitat d'afavorir la integració social de tots els treballadors i treballadores de les illes. Per això, seria convenient que els diferents convenis col·lectius fossin redactats en les dues llengües.
- Mantenir les arrels culturals pròpies de les Illes Balears i afavorir el seu coneixement i promoció.
- Realitzar una actuació lingüística activa en els àmbits de participació institucional.
- Efectuar la comunicació interna i externa del sindicat en qualsevol de les dues llengües oficials, donant prioritat, sempre que sigui possible, a la llengua pròpia d'aquest territori.
- Participar activament en la definició i el desenvolupament de la normalització lingüística en l'àmbit socioeconòmic.
- Fomentar el manteniment del Servei de Normalització Lingüística, amb la col·laboració de l'administració, com a instrument adequat per al desenvolupament de la política de normalització en la nostra organització.

LA COMUNICACIÓ I LA IMATGE

La importància de les tasques de comunicació i imatge en l'àmbit de l'UCA-Balears és, a hores d'ara, un fet inqüestionable. La implantació de la UGT en el si de la nostra CA ens repta a perfeccionar i millorar el nostre projecte informatiu perquè no es defraudin les expectatives que demanen tant les persones treballadores com la societat en general.

És prioritari que tots els organismes de l'UCA de Balears prenguin consciència de l'exposició anterior i que la difusió de la informació que es genera, tant en el sentit horitzontal com en el vertical, ben elaborada, és un dels millors instruments per mantenir la nostra presència i influència en la societat de les illes.

REPRESENTACIÓ I PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears, com a sindicat majoritari i de classe, considera que la interlocució amb els poders públics de les Illes Balears ha de tendir a millorar la nostra capacitat d'intervenció i de translació dels interessos socials i econòmics del conjunt de la societat als treballadors, en particular, i els ciutadans, en general. Aquesta tasca no pot fer-se eficaçment sense la participació activa dels agents econòmics i socials més representatius.

El diàleg social ha de convertir-se en un procés continu, amb resultats tangibles, percebuts i valorats pels treballadors i ciutadans de les Illes Balears que reforci la dimensió col·lectiva de les relacions laborals i el paper de les organitzacions sindicals i patronals. La Unió General de Treballadors de les Illes Balears ha de ser, cada vegada més, influent davant les administracions públiques i empresaris, amb un discurs coherent, unes propostes basades en les experiències atresorades i uns acords que reforcin aquesta tendència.

En aquest sentit, proposam, com a gran marc d'actuació:

1. Impulsar, en l'àmbit de les Illes Balears, un acord estratègic entre les forces polítiques i socials que defineixi els grans objectius socioeconòmics a mig i llarg termini.
 - L'objectiu de l'acord estratègic ha de tendir a:
 - I. Establir les bases d'una economia productiva, competitiva i sostenible.
 - II. Establir les bases d'una cohesió social i una sostenibilitat mediambiental que garanteixi el benestar de futur dels ciutadans de les Illes Balears.
 - L'acord estratègic s'ha de basar en un diagnòstic de la situació com a condició prèvia a l'establiment de prioritats i a la proposta de mesures.
 - L'acord estratègic ha d'incorporar un pla d'actuació a curt i llarg termini que especifiqui les decisions a prendre en la línia dels objectius fixats.
2. Establir escenaris globals amb la CAEB i PIMEB, sobre:
 - La prevenció de riscos laborals.

- Conciliació de la vida laboral i familiar.
- Contractació laboral.
- Solució autònoma de conflictes (TAMIB).

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears defensarà la participació dels agents econòmics i socials més representatius en totes, empreses públiques dependents tant del Govern Balear com dels ens locals, i en els fòrums de participació institucional (salut laboral, formació, SOIB, etc.). El grau d'aquesta participació ha de mantenir-se en funció dels resultats de les eleccions sindicals per a les organitzacions sindicals més representatives.

3. Impulsar les negociacions amb les Administracions Locals de Pactes Locals per a l'ocupació.

La Unió general de Treballadors de les Illes Balears, exigirà a les administracions locals l'obertura de negociacions a fi d'acordar pactes locals d'ocupació. Els PLE han de ser concebuts no sols per a la posada en funcionament de determinades polítiques actives d'ocupació, sinó que també han d'incloure les polítiques que estan íntimament relacionades amb aspectes econòmics i socials. Aquests han de contemplar com es prioritzen i dinamitzen les polítiques de creació d'ocupació, especialment per als col·lectius amb risc d'exclusió social, discapacitats, dones, joves, etc., i al mateix temps han de recollir els mecanismes que permetin confluïr de manera coordinada la resta de polítiques, tals com, habitatge, socials, transport, seguretat i salut, etc.

CRITERIS D'ACCIÓ INSTITUCIONAL EN L'ESPAI SOCIAL

Actualment vivim en una societat fragmentada, amb tendències a una inversió profunda dels valors, en la qual s'està estenent la idea dels diners com a principal, i de vegades, gairebé únic valor social, en la qual es critica el sistema de protecció social i es desprestigia "el públic" amb una dinàmica de parlar només en termes de "despesa social", oblidant la rendibilitat social; societat en què predomina l'especulació sobre la creació d'ocupació.

Aquest canvi de tendència social ha anat creant un clima d'opinió segregatiu i excloent que està generant que la societat qüestioni principis de solidaritat i drets socials i democràtics i assumeixi els valors d'exclusió basats en la lògica de l'individualisme possessiu, la intolerància i la insolidaritat.

Això produeix, respecte a problemes com la sida, la immigració, les drogues o les minories ètniques, posicions excloents i xenòfobes que mantenen determinats grups i que arriben a tenir un cert ressò en la societat.

El resultat d'aquestes reaccions no és només l'exclusió i marginació d'unes persones concretes, amb la importància decisiva que això té (doncs no pot haver-hi llibertat i solidaritat només per a alguns), sinó que aquestes reaccions també soscaven i qüestionen directament principis i valors sobre els quals s'asseu la democràcia i el propi fonament de la nostra societat.

Això ens porta, a la UGT-Balears, a assumir la tasca prioritària de la defensa dels valors democràtics tradicionals (solidaritat, tolerància i respecte), a defensar l'estat social i a lluitar per invertir aquestes tendències actuals.

És més, la discriminació, l'estigmatització i l'exclusió, en definitiva, la violació dels drets humans constitueixen un atemptat contra els valors democràtics i solidaris que han de prevaler en la nostra societat actual.

D'aquesta manera, avui en dia, la democràcia, la tolerància i la solidaritat, al capdavant: el respecte pels drets humans són peces claus per constituir una societat justa.

En aquest sentit, hem de:

- Defensar el principi de solidaritat social i rebutjar fermament qualsevol forma de discriminació, segregació, exclusió i racisme social.
- Defensar l'estat social i els serveis públics com a base per a la seva consolidació, així com reforçar el sistema de protecció social.
- Promoure la democratització de les institucions mitjançant la participació de la societat civil.
- Exigir la implicació i la responsabilització del conjunt de les administracions públiques per abordar globalment la pobresa i la marginació com un fenomen que per la seva natura no pot estar adscrit a un sol departament.
- Potenciar i sindicalitzar la relació amb els partits polítics i els grups parlamentaris per traslladar a altres fòrums de debat i als mitjans de comunicació les nostres propostes i reivindicacions sindicals.

Les necessitats socials de la tercera edat

L'envelliment de la població, l'allargament de l'esperança de vida i el debilitament de la solidaritat familiar tradicional ocasionen problemes creixents per als ciutadans i ciutadanes de la tercera edat. Però les persones dependents que necessiten atencions especials comprenen un col·lectiu encara major.

Entre els principis que han d'articular l'acció amb la gent major hem de destacar els següents:

En primer lloc, fomentar la solidaritat tant intergeneracional com la dels altres ciutadans i ciutadanes.

En segon lloc, desenvolupar un model de cooperació entre les diferents administracions amb les organitzacions de la gent major i la iniciativa social i privada per garantir la protecció social a tots ells.

En tercer lloc, els principis de l'eficàcia en la gestió de serveis públics i de la qualitat en la protecció social per garantir a la gent major una bona atenció i el respecte als usuaris dels serveis, com proclama la Constitució espanyola.

Si bé els centres residencials per a la tercera edat continuen sent una opció per a molts de ciutadans i ciutadanes i hem de reivindicar la construcció d'un major de places residencials de la tercera edat de caràcter públic, la UGT-Balears és partidària de fomentar i potenciar noves formes d'atenció i allotjament d'acord amb les preferències dels usuaris i usuàries, com la rehabilitació i l'adaptació dels habitatges propis, el foment d'apartaments supervisats o d'habitatges compartits pròxims als centres d'assistència, una major extensió dels centres de dia, l'ampliació de l'ajuda a domicili i un enfocament més propens a aconseguir l'autonomia de les persones beneficiàries.

Col·lectius drogodependents

Les condicions laborals i les exigències del model de producció basat exclusivament en la rendibilitat empresarial constitueixen un dels factors més importants en l'etiologia multicausal de les drogues, ja que sovint actua o bé com a desencadenant o bé com potenciador del consum. El neoliberalisme econòmic destrueix el social, no planteja solucions col·lectives sinó que s'enfoca cap a activitats individuals i puntuals. Aquest clima afavoreix les mesures repressives i trenca qualsevol vinculació i causació del fet social; d'aquesta manera es pretén desvincular qualsevol intervenció del context social únic per fer la persona drogodependent responsable del seu consum. Malgrat això, no hi ha res més allunyat de la realitat.

UGT-Balears reivindica el reconeixement de l'alcoholisme i d'altres toxicomanies com a malaltia, reconeixement que ja ha fet l'Organització Mundial de la Salut, perquè no siguin objecte de sancions sinó que puguin ser tractats com qualsevol altra malaltia que pateixi el treballador o treballadora, sense cap minva en els seus drets laborals i socials.

Migracions

L'emigració és tan vella com la pròpia humanitat. Es feia i es fa per cercar riquesa, treball, condicions individuals i col·lectius millors, etc. Si a la història li traguéssim l'emigració, segur que la humanitat no tindria tanta història com la que té.

L'emigració és, avui per avui, un fet imparable, davant el qual Europa s'ha de preparar i, com no, també la nostra comunitat; un fet que té, sense cap dubte, implicacions de caràcter cultural, social i econòmic en els països del vell continent.

El fenomen de la immigració laboral a Europa ja apareix fins i tot en els països menys industrialitzats. El nostre país i la nostra comunitat estan acollint mà d'obra barata provinent de les nacions netament subdesenvolupades. Tal és la situació d'Espanya que, malgrat tenir més d'un milió d'habitants que resideixen en altres països d'Europa per raons de treball, comença ja a absorbir mà d'obra d'altres països.

Alguns col·lectius d'immigrants estrangers constitueixen, generalment, agrupacions de pobresa dins la societat opulenta.

El ràpid desenvolupament econòmic experimentat per Espanya ha enfrontat la nostra societat a un nou repte: l'acollida de laborals estrangers atrets per les oportunitats d'ocupació i pels nivells de benestar existents.

Sent la solidaritat és una de les columnes que sustenta la UGT, el nostre sindicat ha de dur a terme una acció decidida que asseguri la integració social de les persones immigrades. Per això, ha de desenvolupar un ampli programa d'accions, en particular, en matèria d'ocupació, formació, habitatge, sanitat i protecció social.

En tot cas, és evident que la política d'integració exigeix elaborar una actuació de conjunt en què es defineixin clarament els objectius essencials que es pretenen aconseguir.

En aquest sentit, UGT-Balears resol:

- Lluitar per eliminar qualsevol mena de discriminació, tant en l'exercici de drets i deures com en l'accés als serveis, d'una manera especial contra tota forma de discriminació laboral.
- Promoure una convivència basada en valors democràtics i en actituds tolerants.
- Lluitar contra l'explotació de les persones immigrades.
- Mobilitzar la societat de les Illes Balears contra el racisme i la xenofòbia.

Minories ètniques

Partint de la base que som conscients de la complexitat que suposa, des de l'àmbit sindical, el treball amb un col·lectiu que per les seves pròpies característiques ha romàs al marge d'organitzacions com la nostra, veiem

viable una actuació concreta en el suport i la defensa dels interessos de totes les minories ètniques.

En aquest sentit, la UGT-Balears resol:

- Exigir al Govern balear una política d'habitatge públic i social que permeti als ciutadans i ciutadanes amb menys recursos habitar una casa digna evitant la construcció de nous guetos.
- Donar suport a l'escolarització de nens i nenes d'aquests col·lectius mitjançant la creació d'una figura mitjancera entre el nen o nena, amb unes característiques particulars, la família, l'escola i la formació adequada en minories ètniques dels/les professionals de l'educació i dels serveis socials.
- Donar suport a la creació de cooperatives com a fórmula viable de creació d'ocupació i per consolidar les activitats econòmiques que ja desenvolupen tradicionalment (venda ambulants i altres activitats).

ASSEGURAR I AUGMENTAR L'ESTAT SOCIAL

L'estat social és el producte d'una construcció col·lectiva desenvolupada al llarg de molts anys i amb no pocs esforços. Per a la UGT-Balears representa un mínim de justícia social a partir del qual les generacions futures podran continuar avançant en un projecte igualitari de benestar social per a tots.

Conseqüentment, considerem necessari assegurar i continuar creixent l'estat social per raons evidents de solidaritat i justícia social. L'estat social gaudeix d'una àmplia acceptació social, a més a més, es constata que la majoria de la societat espanyola en general i la balear en particular són molt sensibles als problemes de desigualtats.

Els constants atacs que els sectors neoliberals de pensament (econòmic) únic llancen contra l'estat social, reclamant gairebé el seu desmantellament, tenen un greu significat ja que suposen un intent de ruptura d'un gran pacte social no escrit que és, a més a més, senya d'identitat de l'estat social i democràtic de dret que consagra la nostra Constitució.

El pensament neoconservador proposa un nou model social caracteritzat per la divisió de l'estat (excepte per a funcions repressives), amb la mercantilització, això sí, dels aspectes més rendibles del sistema de protecció social vigent. La protecció social quedaria així reduïda a la beneficència. Les mesures que anteposen les receptes econòmiques a la protecció social ensenyen el seu vertader rostre en els seus efectes secundaris perversos: aprofundiment de la diferència que hi ha entre les persones riques i les pobres i ruptura de la cohesió social.

Enfront d'aquest model d'estat de mínims i menyspreu pel fet social, UGT-Balears es reafirma en la necessitat no sols de consolidar i millorar l'estat social

sinó també de transformar-lo, adaptar-lo als nous temps i fer-lo més participatiu.

L'ocupació

- Més i millor ocupació per a tots i totes.

El desafiament d'aconseguir un creixement econòmic i de l'ocupació sostenible depèn de la capacitat que tingui la nostra Comunitat Autònoma per complir objectius com el d'eleva la taxa d'ocupació i millorar la qualitat d'aquesta. El fort diferencial existent en termes de taxes d'ocupació i temporalitat, respecte a la Unió Europea, és un greu problema del nostre mercat de treball que comporta repercussions negatives sobre el conjunt del sistema productiu, ja que genera importants dèficits en qualificació i formació de la mà d'obra al llarg de la vida laboral dels treballadors i treballadores de les Illes Balears, manté una alta taxa de sinistralitat laboral i, com a conseqüència, baixos nivells de productivitat laboral.

Hem de desenvolupar un nou model productiu que tingui en compte la potenciació i millora de la gestió del mercat de treball de les Illes Balears, a més a més s'han de revisar les polítiques actives d'ocupació, i fomentar l'ús de la contractació indefinida. Aquest nou model, a més a més, com a objectiu prioritari ha de fomentar el desenvolupament d'una població activa qualificada que pugui accedir a un lloc de treball de qualitat, mantenir-s'hi, i promocionar-se professionalment.

El progrés tecnològic és un factor determinant de la competitivitat que es reflecteix principalment en els avanços de la productivitat del treball. Per això, és necessari aprofitar òptimament aquest potencial de creació d'ocupació i configurar un nou model productiu que vagi en la línia de millorar la capacitat d'innovació tecnològica de l'aparell productiu; impulsar la inversió pública i empresarial en investigació i desenvolupament, tant en el capital físic com humà i preveure els canvis i ajustos que comporta la dita adaptació d'empreses i treballadors a aquest nou escenari.

Posar les bases per a la creació i qualitat de l'ocupació, augmentar al seu torn la competitivitat de l'economia de les Illes Balears, exigeix la necessitat d'impulsar un Acord Estratègic entre les forces socials, econòmiques i polítiques de les Illes Balears que defineixin els grans objectius socioeconòmics a mig i llarg termini, que posi en funcionament els sistemes bàsics d'aquesta Comunitat Autònoma en diversos aspectes:

En el terreny del capital humà i del treball:

- Establir noves polítiques d'ocupació i de gestió del mercat de treball que substituïxin les actuals (inefícaces i desequilibrades).
- Aplicar l'Estratègia Europea d'Ocupació.
- Millorar el sistema d'educació i formació, reforçant la formació per a l'ocupació.

- Aprofundir en l'acreditació y certificació de les qualificacions professionals adquirides mitjançant l'experiència laboral.
- Garantir les polítiques d'igualtat de tracte en matèria laboral i de protecció social.

En el terreny tecnològic:

- Establir un sistema científic i d'investigació millor dotat i amb majors implicacions entre la UIB, els centres d'investigació i les empreses.
- Elaborar una política tecnològica d'acord amb les necessitats de la nostra comunitat autònoma en l'entorn de la UE i del mercat mundial.

En el terreny productiu:

- Implantar una política industrial, turística i mediambiental amb les prioritats següents:
 - Abordar el suport a l'atenció de les necessitats específiques dels sectors productius.
 - Donar un tractament adequat a les deslocalitzacions i reestructuracions.
 - Potenciar la qualitat de producció.
 - Propiciar una gestió sostenible dels recursos hídrics.

Les mesures de creació d'ocupació s'han de vincular directament al model de creixement i concretament al model productiu i de serveis basat en I+D+R, al capital humà (estabilitat i formació) i a infraestructures (sostenibles).

Per a això es requereix:

- Integrar les polítiques econòmiques i socials.
- Que el Govern de les Illes Balears comprometi (via pressupostos generals) recursos suficients per duplicar en proporció al PIB l'aportació en polítiques actives (per als aturats en general, els parats de llarga durada, joves i dones), en compliment de les directrius de l'Estratègia Europea d'Ocupació.
- El desenvolupament i impuls públic dels serveis socials, l'economia social i l'autoocupació.
- Desenvolupar mesures coordinades dels poders públics (Govern Central, Govern de les Illes Balears, Consells Insulars i Ajuntaments...) per eradicar l'economia submergida i propiciar el seu aflorament.

És necessari, a més a més, impulsar la reducció dràstica dels nivells de temporalitat, que es concentra fonamentalment entre els joves, dones immigrants, i lluitar contra la sinistralitat laboral que requereix d'accions concertades en tots els àmbits.

La contractació temporal ha de donar respostes a les necessitats que, de forma limitada en el temps, tenen les empreses o a les necessitats formatives dels treballadors i ha d'estar subjecta a la prèvia existència de causa que la justifiqui i respecte d'això a la seva regulació.

En línies generals, la Unió General de Treballadors de les Illes Balears considera que les mesures eficaces necessàries per atallar el problema de la temporalitat, entre d'altres passen per:

- Recuperar el principi de la contractació indefinida, impulsant i enfortint la contractació estable.
- Reforçar la causalitat de la contractació temporal i equilibrar més els costos, adoptant mesures eficaces davant els encadenaments.
- Revisar i millorar la regulació del temps parcial.
- Regular la subcontractació i reforçar les mesures contra la cessió il·legal de treballadors.
- Revisar els sistemes de bonificació a la contractació indefinida.
- Desenvolupar campanyes de vigilància i control per la inspecció de treball, amb participació sindical.
- Reduir la temporalitat en l'ocupació pública, primant l'estabilitat, la seguretat i la igualtat.
- Vetllar pel compliment del principi de tracte i no discriminació.

Educació

La UGT entén l'educació com un servei que ha de satisfer un dret universal i que ha de compensar les desigualtats.

Un sistema educatiu que tingui un nivell mínim de finançament (6% PIB) i que garanteixi la QUALITAT.

Perquè el que defensa la UGT, sobre qualsevol vaivé polític, és una escola gratuïta, democràtica, laica, pluralista, científica, integradora, no discriminatòria i compensadora de les desigualtats socials i culturals, arrelada al nostre medi i potenciadora de la nostra llengua i cultura que afavoreixi l'ensenyament en català.

Salut laboral

La salut és un dels béns més preats pels treballadors i treballadores que, per tant, són els que estan més interessats en el manteniment d'unes condicions del seu entorn laboral que no menyscabi aquesta, ja que incideix directament en la qualitat de vida.

Actualment, la qualitat de vida de l'entorn laboral és un problema per als treballadors i treballadores i la UGT-Balears ha de respondre als desafiaments de millora i transformació de les condicions de treball. L'ocupació ha de considerar-se un concepte global en què els seus components (salaris, medi ambient, benestar, utilitat social, salut, etc.) no poden entrar en competència entre ells ja que el treballador o treballadora és qui, des del seu lloc de treball,

pateix unes condicions que deterioreni el seu estat físic i psicològic a causa del profund desequilibri existent en el marc actual de les relacions laborals.

Malgrat la promulgació, el novembre de 1995, de la Llei de prevenció de riscos laborals, el nombre d'accidents de treball continua augmentant en les Illes Balears.

Per acabar amb aquesta situació inadmissible, la UGT-Balears exigeix el compliment de les obligacions legals a l'administració i als empresaris i empresàries. Per tant, la UGT-Balears reivindica:

Als empresaris i empresàries:

- El compliment estricte de la legalitat vigent en matèria de prevenció de riscos i el reconeixement dels drets sindicals.
- La gestió efectiva de la prevenció a les empreses mitjançant la constitució dels serveis de prevenció, una avaluació inicial de riscos i una planificació preventiva amb la participació dels òrgans sindicals.
- Mitjançant la negociació col·lectiva, la creació de la figura del delegat de prevenció territorial per a les PIME i l'impuls de la formació en matèria de prevenció.
- La denúncia sistemàtica a la Fiscalia de tots els accidents de treball greus, molt greus i mortals.

A l'administració autonòmica:

- Potenciar un model públic de prevenció que reestructuri i coordini tots els òrgans administratius afectats: Gabinet, Inspecció i Sanitat.
- Extrepar la vigilància i el control de la sinistralitat mitjançant la Inspecció de Treball.
- Elaborar un pla autonòmic de prevenció realitzat amb la participació de les parts socials en el marc del Consell Balear de Salut Laboral.

A la nostra organització:

- El manteniment i extensió territorial del Gabinet Tècnic de Salut Laboral i Medi Ambient establint els criteris de corresponsabilitat que es defineixen a continuació:

1. Disponibilitat de recursos tècnics i humans. Un departament en què cohabitin mitjans suficients per disposar de totes les normatives vigents, informació tècnica sobre els diversos factors de risc dels sectors, base de dades dels delegats o delegades de prevenció, xarxa informàtica en contacte amb els organismes oficials en matèria preventiva, biblioteques i material didàctic (de salut laboral).

2. Nomenament d'una persona responsable per federació en matèria de salut laboral. S'establiran reunions periòdiques per tal d'assessorar, coordinar i unificar criteris preventius, propostes sobre cursos de formació, jornades d'informació... així com sol·licitar documentació, assessorament, etc. de la part tècnica.

3. Disponibilitat de capitulats de salut laboral en negociació de convenis col·lectius amb la finalitat de millorar els convenis en matèria de condicions de treball i medi ambient.

Transport

La mobilitat i l'accessibilitat han de garantir-se al ciutadà i ciutadana mitjançant un transport públic i un sistema eficaç. Les peculiaritats geogràfiques de la nostra CA requereixen uns serveis que donen solucions als problemes de la insularitat. D'altra banda, la xarxa ferroviària és una peça fonamental per a la revitalització ecològica del transport públic, com a via alternativa a la carretera i als transports interurbans.

Per això, la UGT-Balears resol:

- Adequar els serveis que garanteixin el lliure desplaçament de les persones residents de les Illes Balears, exigint i mantenint, la declaració d'obligació de servei públic per a les comunicacions aèries i marítimes, interinsulars i amb la península.
- Promoure polítiques de descomptes per a les persones residents de les Illes Balears en els desplaçaments marítimes i aeris, igual que per al transport de mercaderies.
- Demanar una més estricta vigilància sobre el compliment de les condicions de prestació del servei públic en les concessions al sector privat.
- Mantenir una política d'incentivació positiva del transport públic en detriment del transport individual ja que aquest últim, no sols exigeix un cost superior en infraestructures sinó que també consumeix major territori en tots els sentits, resta qualitat de vida individual i incideix en l'augment constant de sinistralitat amb els pertinents costos socials i econòmics per al conjunt de la societat balear.
- La regulació de les distintes formes de transport per poder fomentar la intermobilitat mitjançant intercanviadors. De la mateixa manera i amb la mateixa finalitat s'ha d'instar la creació dels "Consortis de transport," a través de les administracions i /o empreses de transport públiques, amb la inclusió de totes les empreses privades que gestionin concessions o serveis públics regulars de transport, per poder afavorir la mobilitat dels

usuaris de les nostres illes i el foment del transport col·lectiu, en detriment de l'individual.

- Per a tot això s'ha d'abordar una política tarifària conjunta que permeti amb facilitat l'abonament a qualsevol mitjà, amb independència de la titularitat o explotació d'aquest.
- Les infraestructures dels ports i aeroports han de ser adequades a les necessitats presents i futures, preservant els interessos econòmics propis de la comunitat, sense ser oblidat el respecte i el manteniment del territori com un bé escàs i la seva harmonització amb la imatge i serveis turístics que hem de mantenir.
- Els interessos socials de les activitats pròpies del transport han de mantenir-se enfront de les idees creixents de la liberalització i globalització que fomenten la privatització de serveis essencials, perdent el concepte de rendibilitat social a la recerca de fomentar els interessos econòmics d'empreses i capitals.
- Des d'UGT defensarem el manteniment de l'equitat en les infraestructures bàsiques aeroportuàries (terrestres i marítimes) i per mantenir la prioritat de la seguretat al de la rendibilitat, en el concepte de la gestió pública dels serveis essencials.
- Promoure una política de potenciació d'inversions en infraestructures i xarxa ferroviària en les nostres illes, com a mitjà de transport econòmic i menys contaminant, revitalitzador de pobles i comarques.
- El Ferrocarril de Sóller i la seva concessió han de mantenir la singularitat que els caracteritza i la seva promoció i increment d'ocupació estable, alhora que la seva imatge com bé d'interès turístic, però conjugat sempre amb la filosofia de servei públic. Tot això, encara que es modifiqui anticipadament la data de finalització de la concessió actual, mitjançant la seva renovació anticipada, o mitjançant la reversió a l'Administració Autònoma ha de comportar uns beneficis als ciutadans de les Illes Balears i més quan la rendibilitat amb la seva política tarifària està assegurada. Per tant, s'ha de preservar l'objectiu de servei públic per al qual va ser concebut i, alhora, adequar-lo als moments actuals mitjançant la consegüent inversió i el mantenint de l'ocupació estable i segura.
- Promoure una política tarifària de ports i aeroports així com les inversions per al compliment de les directives obligatòries de seguretat, adequant la reglamentació i els serveis dels ports dependents de la comunitat autònoma que comporten també trànsit de passatgers i càrrega amb altres ports de les illes i amb la península.

Habitatge

Els poders públics han de resoldre el problema de l'accés assequible a un habitatge digne. Si la planificació i l'oferta d'habitatges socials no aturen l'especulació del sòl, els resultats de l'encariment de l'habitatge seran nefasts, tant des del punt de vista social com ambiental.

És necessari que les administracions, de manera concertada amb els agents socials, desenvolupin programes d'habitatge que hi possibilitin l'accés a la mateixa a les persones més joves, als nous residents i als sectors socials més necessitats.

Per això, la UGT-Balears reivindica:

- Formar patrimonis municipals del sòl.
- Consolidar un patrimoni públic d'habitatges de lloguer.
- Facilitar l'accés a habitatge de protecció oficial pròpia als sectors de rendes més baixes establint mesures de finançament a llarg termini i baix interès.
- Fomentar el cooperativisme en la construcció d'habitatges. Cessió del dret de superfícies sobre sòl públic.
- Establir mecanismes per al compliment de la norma segons la qual es qualifiquen com a habitatges de protecció oficial els destinats a domicili habitual i permanent, tant en propietat com en règim de lloguer.
- Implantar un pla per a la rehabilitació integral dels habitatges dels barris històrics amb una millora no sols de les condicions físiques del patrimoni edificat sinó també la qualitat de vida i la regeneració dels centres urbans. Aquests habitatges rehabilitats es podrien incloure en el cens de lloguers per als ciutadans i ciutadanes que hi optin i obrir la possibilitat d'accés a les propietats passats 10 ò 15 anys.

Els serveis públics d'ocupació

La consecució de l'objectiu de plena ocupació, d'un mercat integrat en el qual es respectin els principis d'igualtat i no discriminació a l'accés al treball i l'establiment de mesures eficaces que permetin inserir o reinserir capes àmplies de treballadors i treballadores de les Illes Balears en la vida laboral requereixen l'existència d'un servei públic d'ocupació que garanteixi la igualtat de drets de les persones treballadores en tot el territori balear, basat en la igualtat de tracte i nivell de serveis en el conjunt de les Illes.

En conseqüència, el model de servei públic d'ocupació que la UGT-Balears defensa ha de respondre als criteris següents: INTEGRITAT DEL NOSTRE MERCAT DE TREBALL, CARÀCTER PÚBLIC I GRATUÏT DELS SERVEIS D'OCUPACIÓ, CARÀCTER INTEGRAL DE LES POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I PARTICIPACIÓ EN LA GESTIÓ DELS AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS.

Des de l'aprovació de la Llei d'Ocupació, que va adaptar l'estructura del Sistema Nacional d'Ocupació i dels Serveis Públics d'Ocupació (estatal i autonòmic) a la realitat de les transferències de les polítiques actives a les comunitats autònomes, hi ha pendent una reforma en profunditat de tals polítiques i Serveis públics d'Ocupació, de manera que compleixin l'objectiu d'oferir més i millors oportunitats de col·locació als treballadors i treballadores en desocupació o que simplement pretenguin millorar les seves condicions de treball i de carrera professional, en línia amb el compliment de l'objectiu del plena ocupació estable, digna, segura, igualitària i amb drets que constitueix un manament constitucional per als poders públics.

El paper del Servei d'Ocupació dels Illes Balears (SOIB) ha d'estar ben dotat quant a recursos humans i recursos econòmics.

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears, a través dels oportuns canals de participació, exigirà un alt nivell de qualitat en els serveis a les persones en desocupació i vetllarà per la defensa dels seus drets mitjançant l'elaboració en el SOIB d'una carta de drets que contempli com a prioritari el dret al treball i a la protecció real per desocupació. També ha d'incloure incloent el dret a l'educació i a una formació adequada.

Aquestes són les línies d'actuació que propugna la UGT-illes Balears:

- Augmentar la captació d'ofertes genèriques per part del SOIB, promovent mesures que permetin al SPE augmentar el volum d'ofertes per a gestió, com la seva qualitat.
- Millorar les polítiques d'inserció per als parats de llarga durada.
- Millorar la gestió de l'oferta d'ocupació, reduint terminis i enviant candidats idonis i contractats.
- Revisar les relacions i convenis entre el SOIB i les entitats col·laboradores. Establir un protocol per controlar i coordinar, tant el nombre d'entitats que col·laboren en les accions d'inserció com els criteris per donar aquestes accions.
- Adaptar les accions que componen el conjunt de les polítiques actives als distints col·lectius.
- Renovar els programes i accions de les polítiques actives per adaptar-les a les necessitats reals del mercat de treball.
- Potenciar els itineraris professionals personalitzats, que permetin als sol·licitants d'ocupació accedir en millors condicions al mercat de treball, de manera que el compromís d'activitat hagi d'entendre's com un contracte entre el SOIB i els sol·licitants d'ocupació.
- Formar per millorar la inserció professional i el nivell d'ocupació.

POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I PARTICIPACIÓ EN LA GESTIÓ DELS AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

La salut

Una de les conseqüències de l'increment dels nivells de protecció social en l'Estat espanyol ha estat el reconeixement del dret a la salut per a tots els ciutadans i ciutadanes.

La universalització de l'assistència sanitària mitjançant la Llei general de sanitat de 1986 ha garantit el dret de tots els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears a la protecció de la salut i a l'assistència sanitària i ha suposat una ruptura important de les antigues desigualtats, així com l'augment del nivell de vida i benestar d'una gran part de la població balear. Un vegada realitzada la reforma sanitària s'ha produït un avanç notable de la posició i dels indicadors de la salut d'Espanya enfront del context mundial.

Millorar i Potenciar la Salut Laboral.

Els processos de diàleg social, (Nacional- Autòmic), associats a la matèria de prevenció de riscos laborals aborden els temes estructurals relacionats amb la implantació efectiva del model preventiu imperant en la UE i amb els obstacles que han impedit el compliment de la Llei de Prevenció.

Les polítiques desenvolupades fins avui per les Administracions Públiques, Autònoma i Central, no han incidit suficientment en el canvi d'una situació que, per als treballadors en particular i per a la societat en general, té efectes molt negatius. Cabria aquesta mateixa reflexió respecte de les qüestions relatives a l'aplicació judicial i administrativa de les normes sancionadores i reparadores.

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears ha d'incorporar la salut laboral a les prioritats de l'agenda sindical en els processos de negociació col·lectiva, identificació de riscos sectorials, formació específica i vinculació de la salut amb les condicions de treball.

Mantenir la consciència social sobre els principis de la salut i la integritat en el treball, el seguiment sindical del compliment efectiu de les normes preventives, l'exigència de responsabilitat als infractors i adequada reparació dels danys a les víctimes (responsabilitat administrativa, penal i civil).

Les empreses no han complert amb obligacions essencials per realitzar una adequada gestió preventiva. Les condicions de treball degradades i la temporalitat són factors de risc. És evident la relació entre sinistralitat i temporalitat. A Balears, més que en la resta de regions europees, la implantació generalitzada de la subcontractació, les empreses de treball temporal i el treball autònom per realitzar activitats tradicionalment incorporades en plantilla són característiques que influeixen igualment en la situació de la prevenció en a l'empresa y en les xifres de sinistralitat que patim en l'actualitat en la Comunitat Autònomes de les Illes Balears.

En aquest procés es produeix, paral·lelament, l'externalització dels riscos i per tant la translació fora de l'àmbit de l'empresa de les obligacions preventives que per natura correspondrien a l'empresari.

Propugnem finalitats sindicals i estratègies dirigides a:

Assegurar l'efectiva coordinació de l'activitat preventiva de contractes i subcontractes tenint en compte el desenvolupament reglamentari de l'Art. 24 de la LPRL (RD 171/04 de coordinació d'activitats empresarials en matèria de prevenció de riscos laborals).

A la vista d'això, les propostes de la Unió General de Treballadors de les Illes Balears han d'estar centrades en les següents:

- Donar continuïtat als plans de xoc sobre les empreses de les Illes Balears de major sinistralitat.
- Assegurar l'efectiva coordinació de l'activitat preventiva de contractes i subcontractes.
- Millorar els sistemes de vigilància i control.

Riscos psicosocials.

S'ha de partir de l'adequada identificació dels factors de riscos, com són:

- Alta càrrega mental que implica realitzar l'activitat laboral a un ritme de treball alt, amb elevats nivells de pressió sobre el temps de treball o en relació amb el públic.
- Absència d'autonomia, és a dir no poder participar en la planificació del treball i en la presa de decisions.
- Inseguretat sobre l'ocupació, falta de formació o incertesa sobre la carrera professional, treball mal pagat, baix valor social de la tasca realitzada.
- L'estrès excessiu causa fatiga, ansietat, etc. En definitiva el treballador veu desgastada la seva salut i en conseqüència el seu treball.
- Tensió laboral provocada per uns objectius de difícil compliment.

- Horaris laborals excessivament llargs, cansament prolongat, mala organització del treball, etc., contribueixen que hagi tensió laboral i augmentin els riscos psicosocials com és estrès i/o assetjament.
- Situacions de violència demostrada a través d'agressions verbals, insults o dirigir-se als treballadors amb falta de respecte. La violència està augmentant més en llocs de treball que no estan preparats per a aquestes situacions per la qual cosa és impossible aportar dades fiables respecte a l'abast de la violència en el lloc de treball i desenvolupar estratègies preventives per a les activitats on aquest risc sigui més elevat, així com realitzar avaluacions per determinar l'efectivitat de les dites estratègies.

Per a l'acció sindical és necessari tenir en compte que la intervenció psicosocial es basa fonamentalment en l'establiment d'un diagnòstic de la situació de treball per passar després a una intervenció que pot ser global o particular.

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears proposa algunes mesures per reduir aquests riscos:

- Fomentar la participació dels treballadors en la planificació i disseny del seu propi treball.
- Introduir descansos regulars en treballs rotatius.
- Rodar tasques en treballs repetitius; és a dir, dotar de varietat l'activitat laboral i aconseguir que tingui major contingut.
- Millorar la qualitat de vida dels treballadors a través de llocs de treballs més estimulants i profitosos.
- Procurar que les empreses competeixin en un mercat cada vegada més global sobre la base de la qualitat i la innovació, en comptes d'acord amb els costos.

- Que el diàleg social és un element fonamental i punt de trobada obligat tant per al Govern com a per als sindicats i les patronals.

- Que la UGT de Balears és una ferma partidària del Diàleg Social en la mesura que sigui útil, quan d'ell emanin acords i, finalment, polítiques que beneficiïn i interessin al conjunt de les persones treballadores.

- Que aquestes polítiques passen, inevitablement, per intentar pal·liar o solucionar els problemes més importants als quals s'enfronta avui la nostra societat. En destacarem els següents::

- La desocupació, que constitueix la major tara de la nostra societat, afecta especialment la joventut i les dones. La seva solució ha de ser un objectiu permanent i irrenunciable.

- El treball precari que comporta una enorme rotació dels treballadors i treballadores en el mercat de treball afavoreix l'explotació i augmenta significativament els riscos laborals.

- Els baixos salaris que res tenen a veure amb el PIB de Balears i que demostren clarament que el repartiment de la renda en la nostra societat beneficia desmesuradament els empresaris i empresàries i perjudica els treballadors i treballadores. Això produeix una societat cada vegada més injusta i dual que requereix, en gran manera, polítiques redistributives que han de ser fomentades des dels poders públics.

POLÍTICA DE DESENVOLUPAMENT INDUSTRIAL PER A BALEARS

Per a la Unió General de Treballadors de les Illes Balears és prioritari definir els objectius bàsics per conformar una vertadera política industrial en el marc de la nostra Comunitat Autònoma.

En la nostra Comunitat Autònoma l'economia terciària és un fet, amb el perill que això representa, ja que suporta més del 85% del PIB i entorn del 80% de l'ocupació. Pel que podem dir, sens dubte, que la nostra economia està esbiaixada cap al sector de serveis, particularment el turisme; això suposa una concentració d'alt risc i una intensa dependència de l'evolució econòmica de les zones d'origen dels turistes que visiten les Illes.

La transformació que s'ha d'escometre ha de trobar el suport en una política industrial afavoridora del desenvolupament i la modernització dels sectors industrials, entre d'altres raons, perquè un sector industrial ampli i diversificat és estratègic per a l'articulació de l'economia i també és el principal suport de creixement de la productivitat i de l'eficiència del conjunt econòmic.

La Unió General de Treballadors de les Illes Balears té el convenciment que tota la política industrial ha de tenir un element essencial per garantir un creixement econòmic equilibrat i sostingut i que un sector industrial fort i competitiu és, per a les comarques del Raiguer, el Llevant de Mallorca l'illa de Menorca, particularment i per al conjunt de la nostra Comunitat Autònoma, en general, la millor garantia de desenvolupament i generació d'ocupació. El X Congrés de la UGT-Balears considera necessària una aposta decidida cap a la indústria balear que permeti potenciar, modernitzar i diversificar els sectors industrials.

El X Congrés de la Unió General de Treballadors de les Illes Balears considera que, amb urgència, s'han de descriure els escenaris i la situació de les petites i mitjanes empreses industrials de Balears, per la qual cosa el Govern balear ha d'elaborar un programa d'actuacions en els sectors industrials i, posteriorment, discutir-ho amb l'aportació dels agents econòmics i socials.

Les línies bàsiques d'actuació que la UGT-Balears reivindica són:

- La creació i la millora de les nostres infraestructures, en condicions que motivin la implantació de noves indústries i, al mateix temps, consolidin les que ja hi ha. També s'ha d'aconseguir un desenvolupament sostenible i compatible amb la conservació i el sanejament mediambiental amb un foment de les inversions en sistemes no contaminants. El condicionament de les estructures productives per a aquesta finalitat, la investigació per a la recerca de tecnologies netes i respectuoses amb el medi ambient i la investigació en l'ús industrial de sistemes d'estalvi energètic han de contemplar-se com a prioritats.

DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE EN LES ILLES BALEARS

La presa de consciència sobre els problemes existents en les relacions establertes entre economia, creixement, medi ambient i recursos, encara que sembli paradoxal ja que es tracta de la relació de la persona amb el seu entorn, és una cosa relativament recent en la nostra societat balear. Malgrat la relació antagònica estem evolucionant (encara que molt lentament) cap a una relació més harmònica, fins i tot cap a una identificació d'ambdós sistemes.

Enfront d'una concepció basada en el creixement econòmic costi el que costi i en una forma de creixement absolutament irresponsable i anàrquic (s'ha destruït part del nostre llegat mediambiental en nom del progrés), altres han defensat la via de l'evolució cap a la teoria del creixement zero (perjudicial per a l'ocupació) com a únic remei possible per preservar el medi ambient. El X Congrés UGT-Balears defensa el concepte de desenvolupament sostenible ja que nosaltres entenem que ha suposat un punt de trobada entre economia i ecologia i també ha de suposar el que hem denominat: "polítiques ambientals de tercera generació", basades no sols en la prevenció sinó també en la incentivació, la participació i la cooperació dels agents econòmics i socials en les Illes Balears. En una activitat turística madura com la nostra, s'imposa abandonar des d'ara i per sempre la pràctica del desenvolupament 1960-2000 i planificar, amb el major acord possible, el nou model turístic balear per als primers 30 anys del segle XXI. El repte no és créixer més per consumir més, sinó reformar i transformar perquè les generacions futures visquin millor.

El desenvolupament sostenible suposa, precisament, produir d'una forma responsable i des d'un punt de vista global donant resposta a les nostres necessitats actuals i preservant la satisfacció i la subsistència de les futures generacions. En definitiva, suposa superar la contradicció entre economia i ecologia, entre productivitat i àmbit social i mediambiental amb la integració de tots aquests conceptes en el mode de producció i de consum. Per això, és imprescindible que els conceptes bàsics del capitalisme "pur i dur", com són la lliure competència i el mercat lliure sense límits, siguin un record del passat, ja que no hi ha cap concepció social ni ecològica, si entenem ecologisme i integració des d'un punt de vista general.

Com es veu, la paraula clau és globalitat: unir una manera de producció amb les necessitats presents i futures de la societat aprofitant de forma racional els recursos naturals i preservant el medi ambient. En definitiva, significa prendre consciència que això és un problema que no se circumscriu a un sol àmbit territorial, social, ni temporal sinó que cal actuar conjuntament perquè la natura i els seus recursos no són patrimoni d'uns quants ni d'una època determinada.

Per a l'èxit d'aquests objectius, amb vista als treballadors i treballadores, s'han de dur a terme programes de sensibilització mediambiental, tant en la seva condició de participants en els processos productius com en la seva faceta de consumidors amb el doble objectiu de:

- a) evitar la crisi ecològica global,
- b) augmentar l'estabilitat en l'ocupació.

Exigir, dels poders públics, la implantació de polítiques econòmiques sostenibles, respectuoses amb el medi ambient i adequades a la natura, escassa de recursos. Concretament reivindiquem:

- a) Crear d'una comissió sobre desenvolupament sostenible que tingui com a objecte la posada en pràctica, a nivell local i en la mesura que sigui possible, del pla d'acció dels quaranta capítols de l'Agenda 21 de la Cimera de la Terra de Rio de Janeiro.
- b) Aprovar unes directrius d'ordenació del territori de les Illes Balears, restrictives en matèria urbanística, protectores del medi natural i respectuoses amb l'ús del sòl rústic, que serveixen de marc per a un desenvolupament equilibrat i que no comprometin la sostenibilitat global del sistema.
- c) Desenvolupar d'una política energètica basada en l'estalvi, l'eficàcia i la potenciació de les energies alternatives. Estudiar les possibilitats de transport de gas natural cap a les illes, com a font d'energia alternativa als combustibles fòssils més contaminants usats actualment. Polítiques energètiques que possibilitin i contemplin l'autosuficiència necessària davant els projectes energètics que depenen de subministres exteriors.
- d) Dur a terme una política en matèria de residus fundada en els principis de prevenció i minimització. La gestió haurà d'abordar-se des d'una concepció integral que permeti actuar donant prioritat a la reutilització, el reciclatge i la recuperació de materials per davant de la incineració, que constituirà, únicament, un mètode transitori que s'utilitzaria eventualment per tractar la fracció sobrant dels residus.

e) Establir un pla hidrològic que faci un balanç de les reserves existents, alhora que es desenvoluparà una política basada en l'estalvi y en l'aturada del creixement turístic i urbanístic.

LA COOPERACIÓ SINDICAL INTERNACIONAL PER AL DESENVOLUPAMENT

La cooperació sindical per al desenvolupament respon a les idees essencials que donen raó de ser als sindicats (solidaritat i justícia social). Es tracta de traslladar un aspecte específic de l'acció sindical fora de les seves fronteres i col·laborar amb persones treballadores i sindicats d'altres països per contribuir a establir la justícia social i enfortir el moviment sindical internacional on és més precari.

L'Institut Sindical de Cooperació al Desenvolupament (ISCOD) desenvolupa la seva activitat en dues direccions: una, de sensibilització cap al propi sindicat, mitjançant campanyes que incloguin els aspectes d'informació, formació i especialització; l'altra, d'actuació, concretada avui amb prop de cinquanta projectes de cooperació (majoritàriament a Llatinoamèrica) que es realitzen amb fons procedents d'organismes públics i del Fons de Solidaritat d' UGT.

És necessari potenciar l'ISCOD perquè intensifiqui la seva activitat en ambdós aspectes.

L'ISCOD coordina la seva acció amb el Comitè de Projectes de la CIOSL i amb els programes de cooperació de la CES.

En la CA de Balears, la delegació d'ISCOD participa en les activitats generals de l'Institut recaptant de les institucions (autonòmiques, insulars o locals) les ajudes econòmiques per a nous projectes. D'altra banda, col·labora activament a impulsar les plataformes d'actuació que potencien la tasca de les ONG locals, com és el recentment creat Centre de Formació per a la Cooperació (CFOC), dependent del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.

La cooperació pot ser un instrument molt útil si els agents que hi actuen transcendeixen l'àmbit del projecte per cercar les causes que han portat a aquesta situació i que fan que persisteixi Això ens portaria a prestar més atenció a les iniciatives de pressió política.

El fet que el treball per al desenvolupament tingui una trajectòria de molts anys i que, malgrat la gran quantitat de recursos invertits, la bretxa entre països pobres i rics continua creixent a favor dels últims, ha d'emportar-nos a reflexionar sobre l'eficàcia de la cooperació en el seu plantejament actual, que en cap cas no ha de significar un qüestionament de la seva necessitat.

Cal incrementar els recursos per atallar la pobresa, però també caldrà millorar els mecanismes i les polítiques. No serveix de gaire que es transfereixin diners per a projectes si d'altra banda els països rics restringeixen les possibilitats de mercat als països pobres.

En un món en procés de globalització, la cooperació no pot obviar aquest fenomen i, per tant, ha de formar part d'una estratègia global per eradicar la pobresa i les seves conseqüències per aconseguir un augment de la justícia social.

El fet que els sindicats prestin cada vegada més atenció a l'àrea de la cooperació és un esdeveniment molt positiu per aconseguir un objectiu de canvi.

Els sindicats estan dissenyant polítiques l'objectiu central dels quals és democratitzar la globalització i impedir que deixi en la cuneta els sectors socials més febles.

L'ISCOD, com a fundació especialitzada de la UGT, dirigeix els seus esforços a implementar les prioritats que la representació de cent quaranta milions de treballadors i treballadores van establir en l'últim Congrés de l'Organització Internacional (CIOSL) i que es resumeixen en l'enfortiment dels sindicats per respondre als desafiaments de la globalització i als canvis en el mercat de treball, compartint experiències, coneixements, recursos, valors i principis. En aquesta tasca hem d'unir esforços amb altres ONG que tinguin com a meta els mateixos fins.